

STRANA 2

Adventní vycházky

po Praze s PISKOU

Aby stromek vydržel

několik užitečných rad

STRANA 3

Dějiny nás učí

rozhovor s Lubošem Kropáčkem

V předvánočním čase

typy Listů Prahy 1

STRANA 4

Aranžér

pokračování cyklu o pražských figurkách

Swingový svátek

Glenn Miller Orchestra opět v Praze

Vážení čtenáři, děkujeme Vám za přízeň, kterou projevujete Listům Prahy 1 a přejeme Vám všem příjemné adventní dny, krásné Vánoce a úspěšný rok 2013.
redakce Listů Prahy 1

SNADNÉ PARKOVÁNÍ V CENTRU PRAHY

PAŘÍŽSKÁ 30

PRAHA I

TEL.: 296 631 111

WWW.PARKOVANIVCENTRU.CZ

Do Betléma pospěšte

Galerie Klementinum připomíná nejstarší betlémy v Čechách

Hned v průchodu do Klementina z Mariánského náměstí najdete vstup na kouzelnou výstavu. Jako připomínku 450 let staré historie, kdy byl v areálu Klementina vystaven první betlém v českých zemích, ji zde připravili ve spolupráci s Muzeem betlémů v Karlštejně. A opravdu stojí za návštěvu.

Expozice dýchá kouzlem starých časů vánočních. Je doprovozena nejen krátkými, zajímavě zpracovanými informacemi z historie betlémářství, ale také vonícími jablčky v ošatce, ukázkou dobových stojánků na stromečky a můžete si tu koupit i několik typů krásných vystřihovacích nebo skládacích papírových betlémů, ale i vkusné vánoční pohlednice, ozdoby a jiné doplňky.

I když datace nemusí být zcela přesná, nejčastěji prameny uvádějí, že první betlém stál právě v roce 1562, tedy před 450 lety, v kostele sv. Klimenta v Klementinu. Již předtím se tady u jezuitů hrávaly tzv. vánoční hry, postavením jeslíček však vznikla

nová tradice. Od jezuitů ji postupně přebíraly i jiné řády, dominikáni, frančiskáni. I když se onen poprvé vystavovaný betlém nezachoval, zvyk se ujal a jeslíčky se svatou rodinou a dalšími postavami se stále častěji

objevovaly nejen v českých kostelích, ale také v domácnostech. Na zdejší výstavě můžete vidět betlémy z různých období, materiálů i z různých betlémářských oblastí. Většina z nich dosud vůbec vystavena nebyla, čekala na svoji příležitost v depozitáři nebo u restaurátorů. Podle slov ředitelky karlístejnského muzea právě proto ani jeho návštěvníci nemusejí mít obavu, že by byli o něco ochuzeni, zápůjčky se na Karlštejně nijak neprojeví.

Na výstavě v Klementinu zaujmou všechny betlémy, je těžké vybrat některý pro příklad. Málodky je u betlémů známý autor. Mnohé z nich vznikly pod vícero rukama tak, jak byl betlém v rodině či v kostele rozšiřován dalšími generacemi. Na Kralicku například pracovala i řada manufaktur, kde místní vyřezávali a barvili figurky a další doplňky a betlémy odtud se vyvážely do všech zemí rakousko-uherského mocnářství, ale i do zámoří. Ale přece jen. Zastavte se u betlému, který ještě v mládí vytvořil z papírmáše Karel Svolinský, zřejmě pro vlastní rodinu. Málo se ví, že tehdy studoval řezbařinu a sochařinu. Betlém umístěný do zasněženého prostředí českých hor má jedinečný půvab a atmosféru drsného kraje.

Prohlédneme si všechnu tu krásu, od dob barokních až po počátek 20. století. Některé betlémy mají figurky malické, jiné jsou skoro 30–40 cm vysoké. U některých najdeme i obdivuhodný výraz či zachycení pohybu. Ať už jsou ze dřeva, hlíny, vosku, cukrové hmoty či prvních hmot „umělých“ (což samo o sobě je zajímavé si přechít), ze všech na nás dýchne lidské teplo. Pousmějeme se nad představou chudých horalů,

kterí betlémy vyráběli i s figurkami slonů či velbloudů, aniž by takové zvíře v životě viděli. Zasníme se nad idylickou krásou krajinek, do nichž svatou rodinu a všechny další vsadila velká fantazie českých, ale i německých betlémářů. V pohraničních horských oblastech totiž byly betlémy často i jejich doménou.

Tradice stavění betlémů na církevní půdě byla u nás dočasně přerušena za panování císaře Josefa II. a jeho reformem namířených proti církvi. Tím spíše se ale přesunula do domácností a betlémy se staly jejich opatrovanou součástí. S pominutím přísných reform nastal pak doslova zlatý věk betlémářství, který trval vlastně až do doby před 2. světovou válkou. S poválečným odsunem německého obyvatelstva z pohraničí na mnoha místech vzala za své i tato tradice a dovršením všeho pak byl rok 1948 a nástup komunismu. Výstava připomíná

všechna tato období. A než z ní odejdeme, můžeme se zamyslet nad svým vztahem k betlémům i k vánočním svátkům a zaznamenat svůj vlastní pohled na tuto tradici. Součástí expozice je totiž také hra nazvaná Co pro Vás znamená betlém? inspirovaná 150 let starým vyznáním betlémáře, který na ústecko-orlické malované figurce zanechal své vysvětlení, proč betlémy maluje...

Výstava trvá do 6. ledna 2013, otevřeno je denně včetně všech vánočních i novoročních svátků od 9.00 do 18.00 hodin, na Štědrý den do 15.00 hod.

Vstup 50/30 Kč.

Dne 11. 12. od 17.00 hod. se k výstavě koná v Zasedacím sále NK ČR přednáška PhDr. Zity Suchánkové, ředitelky Středoevropského muzea v Roztokách u Prahy, věnovaná tradici stavění betlémů na území Čech, Moravy i Slezska.

Martina Fialková (foto Eva Hodíková)

Za památnými stromy Prahy 1

Platan javorolistý u sv. Klimenta

Osmým a zároveň posledním památným stromem Prahy 1, který si v našem cyklu představíme, je platan na Novém Městě u kostela sv. Klimenta. Najdeme ho při rohu ulic Klimentská a Nové mlýny. Velikán zdvihá svoji rozložitou a bohatě větvenou korunu nad tamější ohradní zdí. Obvod kmene má úctyhodných 335 cm a dominantní koruna sahá až do výšky 28 m.

Platan je zde nejen zástupcem cenného dendrologického taxonu, ale svou mohutností se řadí mezi největší dřeviny centra

města. Zeleň totiž byla vždy první, která při výstavbách a rekonstrukcích nenávrtně ustupovala. To, že dorostl takových rozměrů, je dáno tím, že platany dobře snášejí znečištěné ovzduší, a proto i v nynější době jsou často vysazovány do měst. Platan přitahuje svoji pozornost i borkou (lidově kůrou), která je složená z několika vrstev odlupujících se ve velkých a tenkých plátech a vytváří tak nápadné, pestrobarevné (hnědé, šedé, žluté, zelené) zbarvení kmene a větví. Jedinici začínají plodit ve věku kolem 20 let a dožívají se několika staletí. Zdejší platan u kostela sv. Klimenta byl vysazen po polovině 19. století. Jeho zdravotní stav je velmi dobrý a stáří odhadujeme na 150 let.

Strom má jistou spojitost i s vedle stojící významnou kulturní památkou – kostelem zasvěceným sv. Klimentovi. Původně gotický kostel byl několikrát přestavován, v letech 1784 až 1850 pak sloužil jako sýpka. Někdejší katolický kostel dnes patří Česko-bratrské církvi evangelické, která ho také propůjčuje ke konání bohoslužeb anglikánské farnosti Starokatolické církve.

Až se za památným stromem vypravíte a budete-li chtít absolvovat další procházku, tak i v dalších městských částech metropole rostou pozoruhodné stromy. Kam se za nimi vypravit vám prozradí internetové stránky o památných stromech v Praze www.prazskestromy.cz.

Aleš Rudl (text a foto)

Autíčka Matchbox poprvé v muzeu

Poprvé v historii u nás bude specializovaná muzejní instituce vystavovat sbírku autíček. Nebudou to však autíčka leda-jaká. Jde o rozsáhlou sbírku „angličáků“, vyráběných pod slavnou značkou Matchbox.

Fenomén autíček velkých téměř jen jako krabička od sirek (odtud název) se rozšířil poválečnou Evropou a ovlivnil několik generací kluků a tatínků. S autíčky britské firmy Lesney ale mohly být spokojené i maminky. Nebyla ani moc drahá, nezabírala mnoho místa – pokud ovšem hlava rodiny nepropadla vášnivému sběratelství, což se nezdá stávalo – a hlavně, kdo si hraje, nezlobí. Toto úsloví platí stále, a proto se nabízí v rámci předvánočního úklidu či pečení poslat ty, kdo by jinak překáželi, do Uměleckoprůmyslového musea. Výstava „angličáků“ zde začíná 13. prosince.

Bude na co se dívat. Expozice autíček zahrne modely od 40. do 90. let 20. století,

Dárková sada G-6, řada Models of Yesteryear, 1960

celkem přes 1 000 modelů a doplňků. Bude tedy nejen rozsáhlá, ale také uzpůsobená těm, kdo budou asi nejčastějšími návštěvníky, rodinám s dětmi. A vybavená hracím koutkem, kde bude možnost vyzkoušet si třeba dojezdovou dráhu některých autíček. Část v horním patře bude věnována veteránům, tedy těm modelům, které se staly nejčastěji objektem sběratelství.

Exponáty výstavy pocházejí ze dvou soukromých sbírek – Alexandra Goldscheidera z Londýna a z pozůstalosti Tomáše Frydy z Prahy. Reprezentativní část, zakoupená muzeem v letošním roce do sbírky hraček,

Závodní Jaguar, série 1-75, 1957

by měla být v budoucnu zpřístupněna na zámku v Kamenici nad Lipou, pobožce Uměleckoprůmyslového musea.

Z HISTORIE FENOMÉNU MATCHBOX

Než se na výstavu půjdeme podívat, je zajímavé si připomenout, čím a proč autíčka Matchbox tak zaujala a co stálo za jejich obrovskou oblibou zdaleka nejen v Británii, kde nápad vznikl. Po válce bylo žádoucí vytvořit hračky, jejichž cena by byla úměrná i možnostem kapesného dětí z chudších vrstev (vžil se pro ně název „penny toys“). Autíčka jsou většinou ze slitiny zinku s dalšími kovy, postupně se začal užívat i plast – nejprve na kolečka, posléze na ostatní části auta, která nejsou z kovu ani u skutečných aut. Původně se modely aut prodávaly jen jako hračky, ale řada veteránů uvedená na trh v roce 1956 byla již prezentována jako sběratelský artefakt pro dospělé.

Muzeum vystaví modely již od prvních hraček firmy Lesney a Moko, přes základní řady, od roku 1953 vyráběné pod značkou Matchbox, série 1–75 (miniaturní modely aut), přes řadu Superfasts (auta s „rychlými koly“), Major Packs a King Size (řady aut větších rozměrů, stavební a zemědělské stroje), řadu doplňků (Accessory Packs) až po sérii veteránů (Models of Yesteryear).

HRAČKY BOŘÍCÍ POLITICKÉ HRANICE

Velkou pozornost věnovala firma od počátku i obalům. Původní myšlenka byla vytvořit auto tak malých rozměrů, aby se vešlo právě do krabičky od sirek a inspirací byly krabičky Norvic československé výroby ze SOLO Sušice. Touto myšlenkou se značka Matchbox odlišila od produkce jiných firem vyrábějících autíčka. V českém prostředí si autíčka z Anglie získala obrovskou oblibu, navíc s puncem západního zboží. Sháněli jsme je v Tuzexu nebo jako vyloženou „podpultovku“. Vžil se pro ně název „angličáky“

Adventní a jiné párty

Sledoval jsem tuhle zpravodajství v České televizi. Ono tedy – dělávám to víceméně pravidelně, jak mi čas dovolí. Avšak sousloví „Mikulášská párty“, která se kdesi chystá, a na kterou jsou diváci srdečně zváni, se mi vryla do paměti. Nejsem zase taková „konzerva“, abych neskousl pár moderních termínů. Ani nejsem nábožensky založený, abych dětem říkal: „Budte hodné, přijde Svatý Mikuláš...“ Ovšem „párty“ se mi k tradičním obchůzkám Mikuláše, čertů a andělů skutečně nezdá adekvátní výraz. Navíc, proč používat tohle slovo? Chtěl-li dotyčný říci, že se bude konat „Mikulášská zábava“, případně jen stručněji „Mikulášská“, neb jde o nějakou společenskou „akci“ k tomuto datu, nic proti. Ale párty?! Vždyť si to řeknete nahlas...

A jak tak s koncem roku přicházejí různé svátky, oslavy či jiné tradiční „akce“, nedá mi to, abych nevzpomněl na nedávno proběhlý a stále čteněji zmiňovaný „Halloween“. Tedy anglosaský lidový svátek 31. října. Dnes užívaný název vznikl zkrácením „All Hallows' Evening“, tedy něco jako „Předvečer Všech svatých“. U nás máme domácí „Dušičky“, ovšem nejsou asi dost akční. Minimálně pro děti. Takže večer na „helouvína“ potkáte na českých náměstích i návších pestře pomalované strašáčky, kteří jdou průvodem kolem oken se svítilnicemi či pestře blikajícími vydlabanými tykvmi. Tedy pardon, lidové se jim říká dýně. Nevím sice, zda strašáčkům paní učitelky – v hodinách, kdy své „masky“ připravovali – něco o tomto svátku řekly, ani zda to samy tuší, ovšem soudě podle osobní zkušenosti většinou nikoliv. Ani první, ani druhé. Dokonce mi to připomnělo dobu nedávno minulou, kdy se ve stejném ročním období povinně maloval jistý křížník. Je skutečně paradoxní představa, že jako kdysi některé děti litovaly, že nesmějí s ostatními v modré košili a červeném šátkem na schůzky nejméně organizace, časem budou jiné děti lítovat, že jim rodiče neschvalují tak krásně morbidně vyvedené „helouvinské“ kostýmy a nejasají nad jejich procesím.

Nyní však přichází Advent a jeho původ i atmosféra snad zásadních změn nedozná. Když tedy pominu věčný souboj „rozdávajícího Santy“ s „obdarovávaným Ježíškem“.

Ale tím si nenechme klid Vánoc narušit.

Takže šťastné a veselé.
Ondřej Sedláček

PŘIPOMĚŇME SI V PROSINCI

- 8. 12. 1917 v Praze byla založena Česká astronomická společnost – **95 let**
- 15. 12. 1947 v Praze bylo založeno informační ústředí OSN – **65 let**
- 22. 12. 1812 ředitel Stavovského divadla Jan. K. Liebich postavil v libeřském zámku pro své štedrovecemní hosty první vánoční stromek v Praze – **200 let**

Na závěr ještě oprava s omluvou: V minulém čísle Listů Prahy 1 jsme zveřejnili výročí narození prvního dítěte ze zkušavky v ČR. Čtenáři nás však upozornili na omyl. Zdrojem pro všechna výročí v tomto sloupku jsou údaje z Pražské informační služby (PIS), která v tomto případě bohužel uvedla chybné roky. Nestalo se tak v listopadu roku 1927, ale až o mnoho let později, **4. 11. 1982**, tedy před 30 lety. PIS se našim čtenářům omlouvá a doufá, že i přesto budou její informace pro naše čtenáře nadále přínosné.

PLACENÁ INZERCE

STK MOTOL

provádí technické, evidenční, dovozové a přestavbové prohlídky pro osobní a nákladní automobily, přívěsy (do 3,5t)

www.STKMOTOL.cz

Úřední hodiny:
Po, St 7 - 17; Út, Čt 7 - 15,30 hod.
Plzeňská 215b, Praha 5

STK tel.: 257 210 963

Emise tel.: 257 216 489

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v prosinci na procházku?

Pražská informační služba, tel.: 221 714 152, 221 714 151, www.pis.cz.

(Vstup na akce 100/70Kč, není-li uvedeno jinak.)

▲ **1. so. Národní divadlo.** (stejně 2., 8., 15., 22.) Prohlídka prostor nás zavede k základním kamenům, do hlediště a hlavního foyer. Začátek každou půlhodinu od 8.30 do 11.00 před vchodem do budovy. Cena 140/100 Kč. (průvodci PIS)
Clam-Gallasův palác. Sídlo Archivu hl. m. Prahy. Prohlídka jednoho z barokních paláců, který byl vybudován pro neapolského místokrále J. V. Gallase a od r. 1747 se stal rezidencí rodu Clam-Gallasů. Začátek 10.00 a 12.00 před vchodem (Husova 20/158, P 1). (M. Racková)

▲ **2. ne. Národní divadlo.** (viz 1. 12.)

▲ **7. pá. Karolinum a historické koleje Karlovy univerzity.** Prohlídka prostor budovy Karolína, které je sídlem rektorátu UK, a kde se odehrávají slavnostní ceremonie. Dozvíte se o okolnostech vzniku Karlovy univerzity, o tom, kde se nacházely historické koleje či o vnitřním řádu této instituce. Začátek 15.30 před budovou (Ovocný trh 541/3, P 1). (P. Bartásková)

▲ **8. so. Národní divadlo.** (viz 1. 12.)

Muchovo muzeum. Prohlídka muzea věnovaného životu a dílu světově známého představitel secese Alfonse Muchy, které je umístěno v barokním Kaunickém paláci. Začátek 10.00 před vchodem (ul. Panská 7, P 1).

Cena 100/70 Kč + do muzea 30 Kč. (J. Jebavá)
Lucie, Ambrož, Barbora a ti druzí ve vánoční Praze. Vánoce nejsou jen jesličky, ale také mnoho světců, kteří jsou tradičně spojováni s adventním časem: sv. Mikuláš, sv. Barbora, sv. Dorota a jiní. Pojd'te se projít adventními ulicemi, vstupte do kostelů a udělejte si čas na zastavení u objektů, soch či maleb, které tyto svěctvé připomínají nebo zobrazují. Začátek 13.30 před kostelem sv. Mikuláše na horním Malostranském nám. P 1. (M. Gausová-Zömerová)

▲ **9. ne. Za sv. Anežkou do kláštera Chudých paní.** Akce pro děti v rámci vycházek „Zábavný dějepis“. Vydáme se za Anežkou do kláštera, který založila u vitavského břehu zastavení se špitálem, kde poskytovala pomoc nejen nemocným, ale také starým lidem či sirotkům. Z princezny se stala „chudá paní“. Stále však byla sestrou českého krále Václava I., který j v tomto klášteře navštěvoval a nejednou si k ní přišel pro radu. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Začátek 10.00 před vstupem (ul. Anežská 12, P 1). (P. Bartásková, B. Škaroupková)

František Kupka: Cesta k Amorfé. (stejně i 16.) Komentovaná prohlídka výstavy, která připomíná sto let od otevření Podzemního salonu, r. 1912, kde český malíř František Kupka vystavil Amorfu a tento rok se také považuje za zrod abstraktního malířství. Výstava se nachází v prostorách klasicistního Salmovského paláce, který byl původně koncipován jako bytový dům. Začátek 13.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. Cena 100/70 Kč + do objektu 180/90 Kč. (J. Jebavá)

▲ **11. út. Královskou cestou III – Malé náměstí.** Okolí Malého náměstí je plné historie a příběhů, se kterými se seznámíte na této vycházce. Bohaté historické události i domy nám připomenou zajímavé osudy těch, kdo v nich žili. Začátek 15.00 v podloubí domu U Minuty (Staroměstské nám. 2/3, P 1). (M. Racková)

▲ **12. st. Alfons Mucha: Slovanská epopej.** Komentovaná prohlídka. A. Mucha (1860–1939), český moderní umělec, získal mezinárodní slávu v Paříži na přelomu 19. a 20. století díky své originální secesní dekorativní tvorbě. Smysl života ale spatřoval v souboru dvaceti monumentálních obrazů Slovanská epopej, na němž pracoval v letech 1912–1926. Začátek 15.30 před vstupem do Veletržního paláce (zastávka tram. č. 12, 17, 24 „Veletržní palác“). Cena 100/70 Kč + do objektu 90 Kč. (M. Hátelová)

▲ **13. čt. Do Dejvic za dvěma konfesemi.** Navštívte s námi kostel sv. Vojtěcha v areálu Arcibiskupského semináře a prohlédněte si modlitebnu Církve československé husitské v Kaňkově u. Trojlodní bazilika sv. Vojtěcha, kterou nelze přehlédnout, byla vysvěcena r. 1927 jako sakrální prostor pro potřeby seminaristů i rozrůstající se nové pražské čtvrti, zatím co husitská modlitebna zůstává ukryta ve vnitrobloku. Začátek 15.00 před vstupem do areálu KTF UK (ul. Koleční 4, P 6, tram. č. 5, 20, 26 zastávka „Thákurova“). (A. Škrlandová)

▲ **14. pá. Kovy, zvony, zvonářství – přednáška (s názvou akcí vyznívající Katedrály sv. Víta).** Přednáška historika umění PhDr. J. Mohra nás seznámí nejen se stručnými dějiny českého zvonářství, ale i se základy technologie výroby. Začátek 17.00 v sále PIS, Arbesova nám. 4, P 5, v přízemí. Cena 140/100 Kč. (J. Mohr)

▲ **15. so. Národní divadlo.** (viz 1. 12.)

Malostranská beseda. Prohlídka prostor bývalé Malostranské radnice. Začátek 14.00 před vchodem (Malostranské n. 21, P 1). (L. Petráková)
Kostel P. Marie Andělské, Konvent kapucínů a jesličky. Vstupte s námi do kapucinského kostela P. Marie Andělské, který byl vystavěn na počátku 17. století pod vedením sv. Vavřince z Brindisi. Prohlédněte si „kapucinské jesličky“ z počátku 18. století. Po prohlídce jesliček a kostela nám zcela mimořádně otevře brány kapucinského konventu bratr Josef OFM Cap. a provede nás prostory kláštera. Začátek akce ve 14.00 u sochy E. Beneše na Loretánském nám. (průvodce PIS)

▲ **16. ne. Zvonice katedrály sv. Víta.** Prohlídka zvonice, která je domovem zvonu Zikmunda, a dalších zvonů Jana, Josefa, Václava, Ježíše, Marie a Dominika. Hlavní zvoník katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha Mgr. T. Stařecký nás provede zvonici a ukáže, jak se na zvony zvoní. Začátek 9.15 a 11.30 v areálu Pražského hradu. (M. Gausová-Zömerová)

František Kupka: Cesta k Amorfé. (viz 9.12.)

Adventní setkání u Jezulátka. Vstupte do kostela Panny Marie Vítězné, v němž se můžete zaposlouchat do příběhu záračného obrazu P. Marie Mantovanské, či pohledět do tvářičky vyšňořeného Jezulátka. Zmíníme zajímavosti z historie kostela, zastavíme se před obrazy Petra Brandla, navštívíme malé muzeum Ježíškových šatiček. Začátek 15.00 před vchodem (ul. Karmelitáská, P 1, zastávka tram. č. 12, 20, 22 „Hellichova“). (M. Gausová-Zömerová)

▲ **19. st. Bible pražská čili Kde se tiskly minucí či artikule.** Navštívte s námi románské prostory domu U Rotta, které snad bývaly propojeny s domem U Bílého lva, v němž byla vytištěna první česká Bible a vydejte se s námi po stopách dávných tiskařů a jejich dílen. Začátek 15.00 na Malém nám. 3, P 1. (M. Racková)

▲ **22. so. Národní divadlo.** (viz 1. 12.)

Od Nejsvětější trojice ke sv. Longinovi. Kostel Nejsvětější Trojice i rotunda sv. Longina jsou dnes ve správě řeckokatolické církve, my budeme mluvit i o řádu trinitářů či o lazariánech, které byste dnes již v Praze neměli hledat, ale s tímto svatými byli spojeni. Začátek 14.00 před kostelem Nejsvětější Trojice (ul. Spálená, P 2). (A. Škrlandová)

▲ **23. ne. Vyšehrad a jeho tajemné legendy.** Prohlídka areálu včetně hřbitova a kasemat, podzemních chodů někdejší pevnosti. Začátek ve 14.00 před kostelem sv. Petra a Pavla. Cena 100/70 Kč + do kasemat 50/30 Kč. (průvodce PIS)
28. pá. Nordic walking od sv. Josefa ke sv. Měří Magdaléně. Instruktor před vycházku vysvětlí a předvede základ správného provozování „Nordic walking“. Poté se s „holemi“ vydá-

Karolinum na Ovocném trhu (Vycházka 7. 12.)

me na trasu. Vyrazíme z náměstí Kinských nejen k části středověké gotické hradební zdi, ale i k baroknímu opevnění, které chránilo Prahu až do 19. století. Strahovskou ulici sejdem ke gymnázium J. Keplera a vydáme se k bastionu č. XI se zbytky náhrobních kamenů ze zrušeného vojenského hřbitova. Projdeme ulici Mariánské hradby, mineme Píseckou bránu a zamíříme ke Kramářově vile postavené na bastionu č. XIX, sv. Maří Magdaleny. Začátek 14.00 před vstupem do zahrady Kinských. (M. Hátelová)

▲ **29. so. Pojd'te, děti, do Betléma.** Akce pro děti. Uslyšíte příběh o loretánských zvoncích, prohlédnete si zajímavá domovní znamení. Dozvíte se, co bylo v roubené chaloupce pod hradbami. Prohlédnete si opravdové dělové koule. Doputujete až ke kostelíku Panny Marie Andělské, v jehož kapli se skrývají nejstarší pražské jesličky. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Začátek 14.00 u pomníku Hvězdářů (zastávka tram. č. 22 „Pohořelec“). (průvodci PIS)

Ze Zadní Třebaně na Karlštejn. Tradiční zimní vycházka nás povede zvlínou krajinou Českého krasu ze Zadní Třebaně do obce Karlštejn. V podhradí navštívíme Muzeum betlémů, v jehož expozici najdeme nejen betlémy pečené, tepané či mechanické, ale také veliký podkrovní betlém inspirovaný dějepisem hradu Karlštejna. Začátek akce cca v 11.00 na zastávce „Zadní Třebaně“ po příjezdu vlaku (jede z „Prahy hl. nádraží“ v 10.20). Cena 100/70 Kč + do Muzea betlémů 30 Kč. (P. Lešovská)

▲ **30. ne. Kampa – ostrov za Čertovkou.** Povídání o historii i známých obyvatelích tohoto

romantického místa. Začátek 10.00 v atriu stanice metra A „Malostranská“. (průvodce PIS)
Poutní místo Loreta. Prohlídka areálu (ambity, kostel Narození Páně, Svátá chýše, klenotnice). Začátek 14.00 před vchodem na Loretánském nám. Cena 100/70 Kč + do Lorety 100 Kč. (průvodce PIS)

▲ **31. po. Staroměstská strašidla.** Pojd'te se s námi v potměné Praze bát a vydejte se za strašidly! Bezhlaví rytíři, vltavští vodníci, přízraky Židovského Města a mnoho dalších se před vámi vynoří ve vyprávění o staroměstských strašidlech. Začátek 16.00 před Stavovským divadlem na Ovocném trhu. (B. Kocourek)

Strašidla na Hradčanech a Malé Straně. Tradiční silvestrovská vycházka s povídkami o tajemných bytostech, které se podle pověstí zabydlely v hradčanských a malostranských ulicích. Začátek 16.00 u pomníku Hvězdářů na Pohořelci (zastávka tram. č. 22 „Pohořelec“). (M. Koblihová, P. Bartásková)

▲ **1. út. Tradiční novoroční výstup na Petřín.** Opět po roce se vydáme pokořit petřínských vrchů. Pěší procházka na Petřín spojená s povídkami o zajímavostech této pražské dominanty. Začátek 14.00 u dolní stanice lanové dráhy na Újezdě (zastávka tram. č. 12, 20, 22 „Újezd“). (B. Kocourek)

Vycházky se konají, sejde-li se nejméně šest účastníků. Max. počet je 70 ve skupině (není-li uvedeno jinak). Přednost mají klienti se vstupenkou zakoupenou v předprodeji. Vstupné do objektů si hradí účastníci sami. Dětem do 15 let, studujícím, seniorům a invalidům poskytujeme slevu. Max. kapacita sálu PIS – 30 osob.

Aby vánoční stromek dlouho vydržel

EKORUBRIKA

Vánoční stromek je neodmyslitelnou součástí vánočních svátků. Tady je pár tipů, jak se o stromek starat. Dejte ho do vody

Aby vánoční stromek nějakou dobu vydržel a radost ze stromku trvala co nejdéle, doporučují jejich pěstitele následující jednoduchá opatření. „Stromek je potřeba skladovat v chladném prostředí nejlépe postavený v nádobě s vodou,“ říká F. Valdman, předseda Sdružení pěstitelů vánočních stromků. A doporučuje před ponořením do vody odříznout konec kmínku. Stromek by kvůli smole, kterou zalil řez, totiž jinak nemohl dobře sát vodu. V případě, že máte na stromek stojan, kam lze nalít i vodu, je nutné, aby voda dosahovala až ke kůře. „Stromky totiž vodu sají pletivem pod kůrou,“ upozorňuje Valdman.

Dobré je stromek skladovat na místě, kde nebude vystaven přímému slunečnímu záření. Stromek pak nebude tak rychle vysychat. Neuškodí ani, když celý stromek pokropíte vodou, protože vláhu odebírá i jehličí. Už instalovaný stromek můžete občasrvit pomocí rozprašovače s vodou.

Máte-li vlastní pozemek s kompostem, můžete po Vánocích stromek prostě zkompostovat. Lidé bez možnosti kompostovat pak mohou nechat stromky na místech, které určí obec. V Praze to tradičně bývá u nádob na směsný komunální odpad (tj. u popelnic).

Pokud chcete mít jistotu, že stromeček pochází z legální plantáže či z nutně lesní probírky, zeptejte se prodejce na původ stromků. František Valdman doporučuje hledat na stromcích etiketu Sdružení pěstitelů vánočních stromků a varuje před prodejem stromků přímo z nákladního auta někde na parkovišti.

Vánoční květináč
Kromě radosti ze zdobení stromku a z dárků, které se pod ním na Štědrý večer objeví, může stromek přinést ještě další povyražení. V případě, že si koupíte živý stromek v květináči, můžete si s ním užít ještě na jaře jeho vysazování. O stromek v květináči je ale potřeba se dobře starat, aby Vánoce v pohodě přečkaly.

Pro to, aby bylo možné jedličku na jaře vysadit, je potřeba se držet několika jednoduchých pokynů. Stromek v květináči je samozřejmě potřeba zalévat. Přechod ze zimy do tepla a zpět by měl být pozvolný, den či dva by měl být v nějaké chladnější místnosti, třeba v garáži. V teplém prostředí by měl být stromek co nejkratší dobu. A jakmile to počasí dovolí, je dobré stromek vysadit.

Martin Mach Ondřej/Ekolist.cz

SCARABEUS
GALERIE SCARABEUS
Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
tel.: 233 383 745
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz
Otevřeno denně 11.00 – 18.00, ve dnech 24., 25., 31. 12. 1. 1. zavřeno
Vánoce ve Scarabeu
12. 12. 2012 – 6. 1. 2013
Již po sedmnácté je připraveno pro adventní čas několik výstav s vánoční tematikou pro děti i dospělé:
Historické formičky na cukroví, vánoční pohlednice a ozdoby na stromeček
Pravoslavné ikony malířky
a restaurátorky **Lenky Eleonory Vlkové**
Ilustrace pro děti a volná tvorba
Josefa Kremláčka
Ve stálé expozici
Muzea kávy Alchymista
probíhá aktuální výstava:
Kořenky našich prababiček — sbírkové předměty dokumentují vývoj kameninových a porcelánových dóz na potraviny.
www.muzeumkavy.cz

KONTEJNERY NA PRAZE 1

Velkokapacitní kontejnery budou přistaveny na 4 hodiny denně, ukládání bude koordinovat obsluha.
Úterní svozy 4. a 18. 12. (přistavení 14.00–18.00)
• Chanavátova poblíž budovy Magistrátu hl. m. Prahy
• Haštalská (č. 2)
• Malostranské nám. 11 (horní)

Nedělní svoz 2. 12. (přistavení v pátek 9.00–13.00)
• Besedná (č. 2) – roh parkůvky
• Hellichova – u křižovatky s Nebovidskou
• Cihelná (č. 2)
• Pohořelec – na konci parkoviště směrem k ul. Keplerova
• Ostrovní – u základní školy naproti č. 12
• Jeruzalémská – za kostelem sv. Jindřicha

Nedělní svoz 16. 12. (přistavení v pátek 9.00–13.00)
• Štěpánská (u č. 25) – křižovatka s Řeznickou
• U Dobřenských – poblíž křižovatky s Betlémskou
• Široká – naproti Filozofické fakultě v záhybu u Pinkasovy synagogy
• roh Masné a Malé Štupartské – u značeného přechodu
• Dlouhá tř. (č. 48) – směrem k Benediktské
• Petřská náměstí u Lodecké č. 2 nebo naproti

(zdroj OÚ MČ Praha 1)

Klub rodičů malých dětí
Karlova ul. 8, UNITARIA, Praha 1
Schůzka ve čtvrtek 13. prosince od 16.30 do 18.00
na téma:
Odměna jako výchovný prostředek
Vstup volný, o děti je během schůzky postaráno.

PROSINEC

Koncert pro seniory se koná ve **ve středu 5. prosince od 14.30**, Malostranská beseda, Malostranské náměstí 21, Praha 1.
Zazní písně a árie se světových oper. Vystoupí mladí pěvci Katarína Mikšíková a Daniel Klánský, klavírní spolupráce Juraj Růžička.
Ztážená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, sraz vždy ve 13.45
1. 12. **Vyšší společenské dění v nové Poštovské ulici**
– sraz u stanice tramvaje Myslíkova (ve směru od centra)
8. 12. **Palácová kuriosa a záhady Hyberního ulice**
– sraz naproti Obecnímu domu před vchodem do divadla Hybernia

PLACENÁ INZERCE

VETERINÁRNÍ VÝJEZDOVÁ SLUŽBA
MVDr. Evžen Šonský
Tel.: 723 285 820
www.veterinari-vyjezdy.eu

KUŘÁCI – ODVYKNETE!
Telefon 224 214 617, 604 207 771

ČALOUNICTVÍ VÁVRA
Veškeré čalounické práce výběr 1200 potahových látek, kůže, ekokůže, koženky.
Tel. 733 299 549, 603 301 565
www.calounik-vavra.cz
info@calounik-vavra.cz

BAZAR
Nekázanka 17, Praha 1

VÝKUP ŠIROKÉHO SORTIMENTU ZBOŽÍ
od hodinek, zlata, stříbra, elektroniky, náradí a
antikva-dalekohledy, mikroskopy, fotoaparáty...
VYKUPUJEME ZA HOTOVÉ I DO KOMISE!
Po - Pá 10 - 17,45 hod.
www.nekazanka.cz
volejte info

Městská knihovna v Praze
Městská knihovna Praha 1
pobočka Hradčany, Pohořelec 25/111, P 1
po-čt 12.00–17.00, pá 10.00–15.00
Program v prosinci
6.–28. ...a zase přicházejí Vánoce a senioři
Výstava výtvarného klubu seniorů Prahy 4 a Centra celoživotního vzdělávání.
12. Tradiční adventní koncert žáků Soukromé základní umělecké školy Orphenic 18.00
Otevřeno v provozní době, vstup volný.

POŘADY PRO SENIORY

ŘÁDKOVÁ INZERCE
tel. 257 530 280-1 | listyprahy1@seznam.cz
■ **Nově otevřená „Kosmetika Jandová Michaela“** na Praze 1 v Paláci Lucerna nabízí služby v oblasti péče o pleť za rozumné ceny. www.mjandova.cz
■ **PSACÍ STROJE, KALKULAČKY, SKARTOVAČE** opravy, prodej – tel. 241 412 507, www.psacistroje.cz
■ **www.prace-internet.eu**
■ **KOUPÍM BYT, ROD. DŮM, POZEMEK** kdekoliv v Praze, i ve špatném stavu, na velikosti ani vlastnictví nezáleží, může být i za odstupné – nájemní, družstevní, LBD, i nechám družstva, služební, podnikový a pod. Nečlám čas na vystěhování, uhradím za vás případné dluhy na nájm, exekuce, privatizace atd., vyřídím i právně velmi komplikované případy, podívá spoluvlastnictví, stáhnou soudní výpověď, žalobu atd. Koupím i nemovitost neoprávněně obsazenou, s nežádoucím nájemníkem, příp. dám náhradní byt, či domeček mimo Prahu a doplatek a pod. Platím v hotovosti, záloha možná ihned. Tel.: 222 941 032 nebo 603 420 013.

Vánoční právní poradna spotřebitelského časopisu dTest

DOTAZ: Skoro každému se o Vánocích stane, že při rozbalování dárků pod stromečkem objeví minimálně jeden, který úplně nespěluje jeho očekávání, ať už jde o drahý svetr v nesprávné velikosti či neoblíbené barvě, parfém s příliš silnou vůní atd. Dá se s tím ještě něco dělat? Je možné jej v prodejně vyměnit za jiný, když nemá žádnou vadu?

ODPOVĚD: Podle zákona ne. Obchodníci však s touto situací počítají a ve snaze vyjít zákazníkům vstříc umožňují po Vánocích výměnu zboží nesprávné velikosti, neoblíbené barvy apod. S vrácením peněz však až na malé výjimky nepočítejte. Je to na dobré vůli toho kterého obchodníka, není zde právní nárok, pokud se k výměně či vrácení peněz obchodník nezaváže sám na účtence či na vývěsce v prodejně, pak ano. Nespolehejte však jen na ústní ujištění milé prodavačky a nechte si možnost výměny do určité doby vyznačit právě na paragonu a potvrdit razítkem. Jiná situace je u nákupů přes internet, telefon či TVshop, pokud Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009.

Luboš Kropáček – Dějiny nás učí, jak žít

Držím se stále konzervativních moudrostí: Historia magistra vitae, říká profesor Luboš Kropáček, orientalista a afrikanista. Působí na Univerzitě Karlově, je autorem stěžejních publikací ve svém oboru, překládaných a citovaných také v zahraničí. Nyní spolupracuje intenzivně s nakladatelstvím Vyšehrad, které se chopilo vydávání nových Dějin světa v šesti svazcích. Profesor Kropáček je označuje za přelomové a potřebné dílo. „Tyto dějiny mají encyklopedický charakter, ale jsou zpracované čtivě. Nikoli do abecedně řazených hesel, ale jako souvislý přístupný výklad. Takto pojatá historie nás učí, jak žít ve světě propojených kultur...“

Jaká je vaše role při vydávání tohoto zásadního díla?

U tak obrovského a významného projektu je přirozené, že si nakladatelství vytvořilo skupinu odborníků pro některé tematické okruhy. Jde o to, aby překlad německého textu odpovídal naší odborné terminologii. Jako orentalista zaměřený na Blízký východ, muslimské země a Afriku se snažím být nakladatelství užitečný právě kontrolou textů, které se k těmto oblastem vážou.

Jak jsem si všimla při prolisování nového, druhého dílu, je právě jím věnován podstatně větší prostor než tomu bývalo v dřívějších učebnicích nebo obdobných publikacích. Zdá se, že tyto Dějiny světa nejsou tolik zahleděné jen do Evropy.

Ano, komplexnost je jejich podstatným rysem. Sleduji vztahy mezi jednotlivými kulturními centry a oblastmi od prehistorie až do dnešní doby, kdy se globalizace stala běžným tématem. Mezi autory i editory jednotlivých svazků jsou opravdu význační odborníci na mimoevropské oblasti. Dosud užívané klasické dělení historie na pravěk, starověk, středověk a novověk je silně eurocentrické a orientalisté na to už od 60. let upozorňovali. Čtenáře takto pojatých dějin světa mohou opravdu překvapit, jak rozsáhlé a čilé styky i mezi vzdálenými kulturami existovaly už v dávné minulosti.

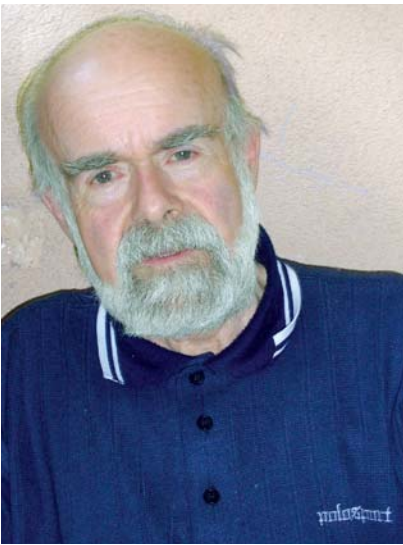
Ano, to je červená nit, která se táhne tímto dílem. Provázanost lidské zkušenosti od počátku rodu Homo sapiens sapiens podnes. Mimochodem díky velkému pokroku archeologie a genetiky vědci dokážou stále lépe vyhodnotit i předvěké kosterní pozůstatky a dokazují genetickými metodami, co jsme mohli dřív jen tušit, například příbuznost určitých národů či kmenů.

Nabízí se tu ale otázka, proč vlastně překládáme a vydáváme německé dílo?

Je to dílo velmi kvalitní, autoři představují široký tým z předních německých akademických pracovišť a univerzit. Způsob jejich podání může být českému vzdělanému uživateli blízký. Propojenost české a německé kultury a vědeckého prostředí byla a je velká. Snahy o nové zpracování světových dějin jsou pochopitelné i jinde, například v USA nebo Francii, i když jejich pohled nebude asi zcela totožný s tím, který nacházíme nejbliž od našich západních hranic.

My se dnes zajímáme o arabský svět, ale zajímal se tento svět i o nás?

Jistě, univerzální dějiny byly psány už ve zlatých dobách islámského středověku a jsou v nich i zmínky o současných českých realitách. Všeobecně známá je zpráva Ibráhima ibn Jakúba o Praze, vůbec první písemná zmínka o našem hlavním městě. Ale například u al-Mas' údiho nalezneme zmínku i o našem knížeti Václavovi. Perský historik

Rašiduddín ve 13.–14. století píše ve svých světových dějinách o Přemyslu Otakaru II. Ale je samozřejmě, že koncepce smyslu dějin je v různých kulturách různá.

Z dřívějších hodin dějepisu jsme byli zvyklí spíše na dlouhé řady dat a jmen, ale málo se zabývali celkovým vývojem jednotlivých kontinentů nebo kultur. Jak je to nyní?

Výuka dějepisu na školách je dosud hodně roztržitá a pozornost mimoevropským oblastem je nepostačující. Učebnice dnes nejsou jednotné a mají různou úroveň. Jsme zvyklí hledat informace už spíše na internetu, nejčastěji ve Wikipedii, ale i tam jsou velmi roztržité. A když jdeme dál a sledujeme různé hyperlinky, souvislosti, získáváme informace doslova atomizované. Jednotlivým tématům je na internetu bohužel věnován velmi různý prostor a chybí jakákoliv rovnováha. Jako pedagog vidím, jak se to projevuje v pracích studentů. Někdy postrádají smysl a jsou jen seskupením dat. Podle mého názoru mají tyto nové Dějiny světa u nás důležitý úkol, ukazují na souvislosti. Přináší jasnou vizi vývoje světa a jejich kladem je i určitý výhled, kam se snad dějiny budou v dobrém případě ubírat. Na všechny autory byl kladen požadavek, aby nepsali jen dějiny událostí, ale i vývoje společnosti, myšlení, způsobu života, vývoje kultury i náboženství.

Osobně se věnujete nejen historii a kultuře mimoevropských národů, ale i její popularizaci. Proč bychom se o obojí měli zajímat víc, jaký v tom vidíte přínos?

V globalizovaném světě žijeme bok po boku, je to nezbytné. Kritizoval jsem vždy takzvanou Huntingtonovu teorii o střetu civilizací. Mimo jiné proto, že předpokládá existenci pevných civilizačních bloků a varuje, aby mezi nimi nedošlo ke střetu. V některých

médiích to ale bylo chápáno naopak, spíše jako prorocká předpověď, že takový střet nastane. Měli bychom ale naopak pracovat pro to, aby nic takového nenastalo. Někdo spočítal, že 80% informací v médiích o islámu je negativních. Je potřeba nepřehlížet pozitivní stránky, snažit se je nacházet.

Co si tedy můžeme z islámu, který se nám tu bude určitě čím dál víc projevovat, vzít dobrého?

Islám má široce propracovaný právní a mravní řád. Vyznává úctu ke starým lidem, k rodině, ke spořádanému životu. V moderní společnosti na západě bývá často téma mravního řádu odsouváno. Ale jde o to, aby v islámu, který je dnes rozpolcený mezi různými tendencemi, zvítězily ty, které směřují k dobru. Bylo by dobré odložit přežitě, nepřijatelné nebo malicherné příkazy a zákazy, tak aby pojetí Božího zákona – šari'y – vyjadřovalo obecné hodnoty spravedlnost, humanitu – a také demokracie. Propojení islámu s demokracií je možné, bude-li citlivě vsazena do domácího duchovního a kulturního kontextu.

A jak se tyto nové Dějiny světa věnují období přelomu letopočtů, narození Krista a zrodu a vývoji křesťanství, napadá mne v této předvánoční době?

Samozřejmě, že křesťanství hraje ve světě významnou úlohu. Islám brzy obsadil centra, kde vzniklo – na blízkém východě a v severní Africe, a jeho centrum se přesunulo do Evropy.

Dnes už je to ale zase jinak, Evropa přeshlupuje mezi různými hodnotovými světy a nejlidnatější a důležitá centra z hlediska katolické církve se mezitím vytvořila v Jižní Americe. To vše tyto Dějiny světa sledují. Ale křesťanský základ je podle mého stále základem všeho dobrého, co můžeme v Evropě nalézat.

Jak tedy slaví islamolog Vánoce?

Já jsem především praktikující křesťan, který právě na základě své víry usiluje o dobré vztahy s vyznavači jiné víry nebo lidmi veskrze sekulárními. A pokud jde o Vánoce, ty vidím jako krásný svátek, který hřejivě tší zimní chlad a umožňuje obnovit rodinnou pohodu. A víte, že i v řadě arabských zemí si už dnes také rádi postaví a ozdobí stromček? Tahle tradice se jim líbí. A že při příležitosti Vánoc jsou do Evropy jak z politických tak i náboženských kruhů zaslána přání našim představitelům? A naopak od nás odcházejí přání k ramadánu. Nebo například v měsíci ramadánu muslimové zvou hosty po západu slunce na takzvaný iftar, přátelské setkání a noční hodování. Od doby B. Clintona také američtí prezidenti zvou v této době ke společnému iftaru diplomaty a významné představitele muslimských organizací v USA. Přeneslo se to i do Evropy a dokonce takový iftar proběhl už i v Praze na americkém velvyslanectví. I v tom je možné spatřit vývoj k lepšímu společnému soužití ve světě. A kdybych mohl doporučit zajímavý vánoční dárek, nedávno vyšel u nás překlad nejpozoruhodnějšího egyptského románu z poslední doby – Jakobijánův dům (autor al-Aswání). Anebo jím mohou být určité Dějiny světa, o kterých jsme tu mluvili.

Martina Fialková

Adventní zprávy

Domácí úkol v galerii La Femme má téma Český advent

Jan Šafránek, Bruslaři

Mnoho výtvarníků si už na domácí úkoly zadávané galerií La Femme zvyklo a plní je dobrovolně, ba přímo s nadšením. Jejich práce na dané téma jsou pak vystavovány. Splnění toho posledního úkolu s názvem Český advent má i další smysl. Celá výstava se uskutečňuje ve spolupráci s Nadací Charty 77 – Kontem BARIÉRY a část výtědku z prodaných děl půjde na toto konto. Výstavy se účastní více než 60 umělců, mezi nimi řada známých jmen. V Galerii La Femme na Starém Městě je výstava otevřena do 9. prosince, pokračování se uskuteční v Café Galerii Černá Labuť. Zde výstava potrvá do 7. ledna 2013.

Vánoce v Grónsku

Že je to opravdu daleko a asi tam bude mnohem větší zima než u nás? To tušíme všichni. Kdo ale tuší, jak asi slaví Vánoce Grónané? Navštívte-li 13. prosince besedu v Galerii Evy Jandějskové, dozvíte se to. Barvitě a s doprovodnými fotografiemi tamní vánoční zvyky a atmosféru přiblíží manželé Klempířovi, kteří v Grónsku již řadu let žijí a pracují. Krásná galerie, kterou si pítom můžete prohlédnout, se nachází v Lidické ulici na Smíchově. Pořad začíná od 18.00 hodin.

Svatojakubské Vánoce a Nový rok

Největší varhany v Praze, v barokní basilice sv. Jakuba na Starém Městě, se rozeznávají nejen při mších. Zdejší varhanci Irenu Chřibkovou, umělkyni uznávanou po celé Evropě, zde můžete

slyšet na vánočním koncertě 26. prosince spolu se sborem Orfey a s flétnistkou Kateřinou Jansovou. Na druhém, již tradičním novoročním koncertě 1. ledna, si můžete poslechnout velebné a jásavé souznění varhan a trubky, na kterou bude hrát Jan Verner. Oba koncerty začínají v 16 hodin a vstupenky jsou k dostání hodinu před zahájením v místě anebo v předprodejích Ticketportal nebo Via Musica. Na programu jsou sváteční skladby starých českých mistrů i evropských skladatelů od Václava Michny z Otčadovic přes J. S. Bacha až po Jana Jakuba Rybu či Georga Fridricha Handela a mnohé další skladatele, jejichž kouzelné tóny navodí sváteční atmosféru lásky, klidu a míru.

Vánoční festival v Městských divadlech pražských

Z představení České Vánoce, MDP

V sobotu 8. prosince vypukne jednodenní 2. ročník Vánočního festivalu, který je určen nejen rodinám s dětmi, ale všem, kteří se chtějí naladit na vánoční atmosféru. Festival nabídne divákům čtyři představení s vánoční tematikou a bohatý doprovodný program. Pozvání přijali Divadlo Drak z Hradce Králové, Divadlo loutek Ostrava a Divadlo Lampion z Kladna. Přehlídku zakončí inscenace České Vánoce Městských divadel pražských. Akce bude probíhat od 12.30 hodin v divadlech ABC a Rokoko. V souvislosti s Vánočním festivalem bude ve foyer Divadla ABC otevřena také výstava současné české dětské ilustrace, a to v rámci spolupráce s Muzeem hlavního města Prahy.

At' už si vyberete kterýkoli program, přejeme Vám krásné zážitky a naladění se na vánoční strunu.

Martina Fialková

Sportovní školka HABIBI otvírá 7. ledna

Kde? V Jaromírově ulici 54, Praha 2.

„Výchova není složitá, výchova je příklad a láska, nic víc“, říkají zakladatelé nové školky v Praze 2, manželé Kríglí. „Základem je výchovné vzdělávací program se zaměřením na pohybovou činnost. Dvakrát v týdnu tělocvična, jednou týdně plavání a další dva dny ostatní výchovné vzdělávací aktivity: matematické představy, hudební, literární, výtvarná, pracovní činnost, grafomotorika, intenzivní příprava do školy – rámcový vzdělávací program.

Jednou z nejdůležitějších výchovné vzdělávacích činností v naší školce je utváření osobnosti dítěte. Dbáme na individualitu a rozvoj jedinečnosti. Ruku v ruce s vývojem osobnosti jde také výchova s jasnými pravidly a důsledností. Učíme se: nést odpovědnost za své jednání, být pozorné, rozeznávat špatné od dobrého, vlastnímu úsudku, ptát se, nesusouhlasit, MÍT VLASTNÍ NÁZOR.“ Radost rodičů ze zdravé se vyvíjejícího dítěte a šťastné a spokojené děti, to je náš nejdůležitější cíl.

www.habibi-detiemy.cz, tel.: 776 593 164

-PR-

ÚKLID BYTOVÝCH DOMŮ

Vyzkoušejte si nás po dobu

JEDNOHO MĚSÍCE ZDARMA

MNOHO DOBRÝCH REFERENCÍ

Mobil: 602 944 162, E-mail: info@akuklid.cz

www.akuklid.cz

Veškeré úklidové práce Správa a údržba nemovitostí Zahradnické práce

Zde může být váš inzerát

Informace: listyprahy1@jalna.cz

603 429 198

www.listyprahy1.cz

Jistab STK HOROMĚŘICE

tel./fax: 220 970 080

tel./fax: 220 971 504

Po–Pá 6.15 – 18.00

So 8.00 – 12.00

BEZ OBJEDNÁNÍ

www.jistab.cz

NOVĚ OTEVŘENO

STK EMISE

Horoměřice, PRAHA-ZÁPAD, Suchbolská 682

AUTO KELLY AUTOSERVIS

PNEUSERVIS A ČERPACÍ STANICE

MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY

IDV – dovozy, přestavby

registr vozidel Praha-západ

ŽELEZÁŘSTVÍ

Prodejna – Staré Město

Linhartská 6, Praha 1

50 m od bývalé

prodejny železářství

Tel.: 224 212 723

U ROTT

Prodejna – Vysočany

Paříkova 362, Praha 9

prodejna leží

naproti stanice

metra Vysočanská

Tel.: 283 891 060

Náradí • kování • elektro materiál • armatury • barvy

kuchyňské potřeby • příslušenství ke kamnům

výroba klíčů od 25 Kč

www.urotta.cz

Jsmo tu stále pro Vás!

Pozvánka na oslavu:

10. výročí

znovuotevření

Jindřišské věže.

12. 12. 2012 ve 12.00

Máte jedinečnou příležitost účastnit se pod otevřeným nebem oslav 10. výročí znovuotevření Jindřišské věže!

Čeká na Vás bohatý program, který zahájí Mgr. Tomáš Roule z pražského arcibiskupství.

Poselství pro nás i budoucí pronesou nejvyšší představitelé země, církve, hlavního města i Starého Města pražského.

Můžete se těšit na pojízdnou zvonohru, vystoupení dětského pěveckého souboru z Třeště, zazpívá Bedřich Ludvík a v průběhu koncertu promluví pan Petr Rudolf Manoušek – tvůrce největší pojízdné zvonohry a jediné zvonkohry o deseti zvonech pro vnitřní poslech v krovu Jindřišské věže. Oslavu bude doprovázet „skotský dudák“. V tento slavnostní den máme pro všechny, kteří přijdou, malý dárek a příslib příjemné strávěného předvánočního času.

Děkujeme za spolupřátelství Městské části Praha 1.

V tento den je pro veřejnost věž otevřena od 15.00.

Třeštské betlémy

Jedinečná podíváná

Betlémy z Třeště

v Jindřišské věži

Letos již popáté!

Zveme Vás na tradiční výstavu třeštských betlémů v Jindřišské věži

30. 11. 2012–2. 2. 2013

denně 10.00–18.00 hod.

Jindřišská ulice

Praha 1

www.jindrisskavez.cz

PRAHA PRAHA PRAHA

PRAHA

TRADIČNÍ

Základní

PODZIMEK

116

Indiánská knížka

Rodolfo Ferreira Frič / Alberto Vojtěch Frič

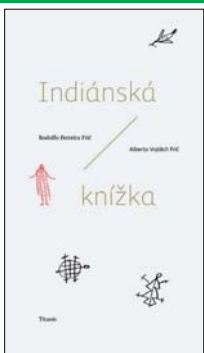
Jméno Alberto Vojtěch Frič je u nás docela známé. Ano, je to ten cestovatel – dobrodruh, zprvu vášnivý botanik a sběratel kaktusů, který ve svých 19 letech odjel do Jižní Ameriky s cílem rozšířit svoji sbírku. Účel cesty se ale po setkání s domorodými indiánskými kmeny změnil a z Friče se stal sice zprvu amatérský, ale zato velmi svědomitý etnograf. Během tří pobytů v Paraguayi, Brazílii, Bolívii a Argentíně sestavil slovníky desítek tamních indiánských kmenů, shromáždil tisíce cenných předmětů a přispěl i ke geografickým výzkumům. Indiánská knížka přináší několik jeho živě a čtivě psaných statí a vzpomínek na indiány, s nimiž se dokázal spřátelit a žít jejich způsobem života. Byl za to odměněn jejich důvěrou a možností poznat, co jiným bělochům nebylo dovoleno. Kdo je ale Rodolfo Ferreira Frič, druhý autor?

Rodolfo je indiánský vnuk slavného českého cestovatele. Je mu 70 let a letos poprvé v životě opustil Paragay, kde žije v indiánské osadě kmene Čamakoků. Jeho cesta vedla do Evropy, k nám do Čech, kde si, byť ve starostlivé péči české rodiny Fričů, svých příbuzných, musel nutně prožít kulturní šok. Doma, v divočině, stovky kilometrů od civilizace, je hospodářem a místním felfčarem. Ale také písmákem, který zaznamenává ve španělštině, již se v mládí naučil od misionářů, vzpomínky na historii Čamakoků, do které vstoupil kdysi Alberto Vojtěch Frič. Z jeho svazku s indiánkou se narodila Rodolfova maminka Hermínie, o jejíž existenci ani Alberto, který se vrátil do Čech, zřejmě nevěděl. Rodolfo ale sepsal nejen svůj vlastní příběh, ale i legendy Čamakoků, byť již ve verzi silně poznamenané současností. Knižku sestavenou z Rodolfových příspěvků přeložených do češtiny a zápisů jeho děda připravila a vysvětlujícími poznámkami vybavila Yvonna Fričová, příslušnice české větve rodiny Fričů.

A právě kontrast a možnost srovnání vyprávění mladíka Vojtěcha před 100 lety a dnešního sedmdesátiníka Rodolfa, jeho vnuka, je největší silou této Indiánské knížky. Přenesení nás do světa, který mezitím do značné míry zmizel. Proměnili se indiáni kmene Čamakoko, v jejichž žilách koluje i česká krev, změnilo se jejich náboženství, krajina kolem nich i způsob jejich obživy. Naštěstí ale zůstává jejich touha žít na svém území, hrdo a schopnost uživit se vlastní prací. K tomu jim již od roku 2004 vydatně pomáhá i sdružení Checomacoco z České republiky.

Vydání Indiánské knížky v nakladatelství Titanic je dalším z kroků jeho obdivuhodné zakladatelky, Yvonnny Fričové.

TIP NA KNIŽKU

PLACENÁ INZERCE

Výstava betlémů

22. 12. 2012 – 1. 1. 2013

Gymnázium Jana Keplera

Parléřova 2, Praha 6, Spojení tramvají č. 22, stanice Pohořelec.

Otevírací hodiny:

každý den od 10 – 17 hod.
24. 12. 2012 od 9 – 14 hod.
31. 12. 2012 od 9 – 14 hod.
1. 1. 2013 od 13 – 16:30 hod.

www.betlemy.eu

Dárky z Tuzeksu

Hledáte originální dárek, který potěší vaše blízké? Chcete se na chvíli zastavit a zavzpomínat na mládí? Navštivte Tuzeks v Benediktě 11. Nachází se jen pár kroků z ulic Dlouhá nebo Revoluční.

Není Tuzeks jako Tuzex. Světové značky tu nenajdete, ale jednu přece: Made in Czechoslovakia z 50.–80. let. Zahraniční návštěvníci jsou okouzleni sklem od předních českých výtvarníků.

V tomto oboru jsme patřili ke světové špičce. Naše sklářské umění svět obdivoval a my máme radost, že to začínají vidět také Češi. Vázy všech možných barev a tvarů skvěle vyniknou v moderním interiéru. Ti co si nedali novoroční předsevzetí skončí s kouřením, ocení širokou nabídku popelníků. Nejen na rybáře, ale i na milovníky zajímavých dekorací tu čeká úlovek v podobě

skleněných ryb a úhořů. České zákaznky nejvíce dojmají staré hračky, které si pamatují z dětství. Možná tu narazíte právě na toho svého plastového medvěda, piskacího oslíka nebo slepičku na klíček. Jsou zde i sběratelské kousky od Libuše Niklové, která svými hračkami dobývá svět na výstavách v Paříži a New Yorku. Její kočka se stala jednou ze sta českých designových ikon. Také oblíbená nafukovací zvířata, jako je slon, buvol a žirafa se znovu vyrábějí a jsou zde k dostání. Z dalšího sortimentu rozhodně stojí za zmínku bruselský porcelán, stolní hodiny, květinové stolky, retro brože a mnoho dalších stylových předmětů. Nechybí ani náboje do dětských pistolí v podobě Antiperlí, nebo oblíbená čěčka! Benediktě 11, Praha 1, www.tuzeks.eu po-pá: 10:00–18:00, –PR–

Originální pohybové divadlo VESELÉ SKOKY

28. 12. pá 19.30 VE STANICI NELZE

Ve stanici nelze

Anna a 7 železničářů v taneční grotesce z 2. nástupišť. Tančí, zpívají, milují a potkávají své osudy (volně inspirováno Tolstého Annou Kareninovou). Anglický debut na Brightonském festivalu Fringe – nominace na cenu Argus Angel.

DIVADLO V CELETNÉ, Celetná 17, Praha 1, předprodej: 222 326 843, www.ticket-art.cz, www.veseleskoky.cz

Na LYŽE z PRAHY SKIBUSEM!

HERLÍKOVICE / ŠACHTY / KAMENEC / KAŠPERKY / KOZINEC / MARIÁNKY

www.snowhill.cz

Neunavujte se řízením auta a nechte se pohodlně dovézt až pod sjezdovku od nás!

Po celou zimní sezónu odjíždějí pravidelné linky autobusů z Prahy do skiareálů Herlíkovic, Šachty – Vysoké nad Jizerou a Kamenec – Jablonec nad Jizerou.

Stačí jen zavolat na infolinku 737 222 456 a rezervovat si místo.

Co je důležité, nemusíte nic platit předem! Pohodlný autobus vás zaveze přímo pod sjezdovku. Z Prahy vyjíždí naše skibusy z Černého Mostu ze zastávky v Chlumecké ul. – přímo u vstupu do stanice metra Černý Most (www.snowhill.cz/skibusy/mapa)

Skibusy zahájí provoz jakmile na horách napadne sníh a nastanou vhodné podmínky pro úpravu sjezdovek.

Blíží informace o jízdních řádech skibusů a aktuálních podmínkách v našich skiareálech najdete na www.snowhill.cz nebo na infolince +420 737 222 456.

Držitelé ISIC karty jedou do Herlíkovic výhodněji.

Těšíme se na vaši návštěvu, tak neváhejte, zavolejte a přijedte si zalyžovat!

–PR–

PLACENÁ INZERCE

Zveme vás na vypouštění BALÓNKŮ S přáníčky Ježíškovi

Akce je součástí projektu Český Ježíšek
a pokusem o rekord ve vypouštění balónků v celé ČR

Kdy: 14. 12. 2012 od 14:00 hod.

Balónky s Vašimi přáníčky vzlétnou přesně v 15:15 hod.

Kde: Střecha obchodního centra Galerie Harfa na Praze 9
Stanice metra Českomoravská, parkování zdarma

Balónky s přáníčky od nás obdržíte zdarma od 14:00 hod.

Přijďte si všichni
poslat Ježíškovi svá přáníčka na baloncích

Těšíme se na Vás!

www.galerieharfa.cz

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ

Přednáška k Příběhu PH má název *Nové příspěvky k poznání rudolfinského umění*. Císařskou konírnu zaplní Tvorba *Quido Kociána, Dílo posedlé krásou* (přelom 19. a 20. st.) Mezi dosud nevystavenými exponáty pocházejícími ze soukromých sbírek lze spatřit bronzové odlitky nově objevených sochařových plastik. V cyklu Jazz na Hradě se představí *Štěráček Q + Fečo Family* ve Španělském sále. Hudba PH nabídne již tradičně *Vánoce s Choreou* v Mičovně. Ve Španělském sále vystoupí houslista *Václav Hudeček* s Moravskou filharmonii Olomouc. Nebude chybět každoroční adventní koncert souboru *Škola Gregoriana Pragensis* v bazilice sv. Jiří. Ve Zlaté bráně ožije 2 000 let starý příběh. *Živý betlém* připomene 25. a 26. 12. ve 14:30 a 15:30 významnější událost křesťanského světa.

V PODHRADÍ

Dny Bohuslava Martinů začínají koncertem laureátů soutěže v sále Martinů. Na HAMU také proběhne koncert, na němž Ch. Hinterhuber (klavír), A. Schablas (klarinet) a M. Radic (viola) zahrají skladby *R. Schumana, B. Martinů* a *W. A. Mozarta*. Závěrečné koncerty v provedení ČF s J. Bělohávkem v Rudolfinu uvedou symfonie č. 3 Es dur a č. 7 d moll *A. Dvořáka* a Koncert pro smyčcový kvartet a orchestr *B. Martinů*. Spoluúčinkuje Bennewitzovo kvarteto. Tradiční výstavy betlémů se konají například v Muzeu Karlova mostu, i s výtvarnou soutěží pro školy, nebo v Betlémské kapli. Letošní výstava zde je věnována času, její součástí bude i stará hodinářská dílna. Po celou dobu trvání výstavy budou také předvádět své umění lidoví tvůrci.

NÁRODNÍ GALERIE

Expozici barokního umění ve Schwarzenberském paláci obohatilo *Zátisí s hodinkami* J. V. Angermeyera. Obraz se po letech setkává se svým protějškem *Zátisí se šperkovnicí*. Výstava v paláci Kinských se jmenuje *Rudolf II. a mistři grafického umění*. Salmovský palác vystavuje dílo *Františka Kupky*. Veletřní palác nabízí *přehledku současné architektury*. Sbírka starého umění získala tři akvizice. Dvě drobné řezby na téma sv. *Jana Nepomuckého* vzešly z prostředí pražské brokofovské dílny, třetí přírůstek, skupina *Kalvárie*, pochází z polské dílny J. F. Pacáka.

SOČR

Abonentní koncert v Rudolfinu s šéfdirigentem O. Lenárdem má na programu skladby F. Martina, M. Brucha a F. Mendelssohna. Bonusový vánoční koncert, který řídí Ch. Olivieri-Munroe, nabídne Haydnův *Koncert pro trubku Es dur*, v němž debutuje norská trumpetistka T. T. Helseth, Mozartův *Koncert pro housle a orchestr č. 3 G dur* se sólistkou S. Lee a *Missu pastoralis* J. K. Vaňhala s Pražským filharmonickým sborem. Dále spoluúčinkuje J. Kalfus (varhany) a pěvci K. Šmídová, B. Polášková, A. Voráček, P. Švingr. Těsně před Štědrým dnem potěší orchestr svým vystoupením milovníky hudby v Mnichově.

NEBE NAD HLAVOU

Ve druhé polovině měsíce bude *Merkur* ráno nad y, *Venuše* večer nad z, *Mars* bude na obloze ve druhé polovině noci, *Jupiter* většinu noci kromě rána, *Saturn* ráno nad y. *Slunce* vstoupí do znamení Kozoroha 21. 12. ve 12 h. 11 m., nastává zimní slunovrat, začíná astronomická zima. Měsíc bude v novu 13. 12. v 10 h., v úplňku 28. 12. v 11 h. Kolem jeho úzkého srpku se 10. až 12. 12. ráno nad jv shromáždí *Spika* (α Panny), *Venuše*, *Saturn* a *Merkur*. K obrácenému srpku se 15. 12. večer nížko nad jz připojí *Mars*. Konjunkce s Jupiterem nastane 26. 12. ve 3 h. Na 14. 12. připadá maximum meteorického roje *Geminid* (v 1 h.).

VÝSTAVY

V Domě U Zlatého prstenu se představí P. Vašíček kolekcí obrazů *Nirvána*. Život ve starověkém Řecku přiblíží instalace *Ve stínu Olympu* v nové budově NM. Dalším tématem zde je *Monarchie* s navazujícím *Dětským světem za císaře pána a Člověkem ve fotografii*. ČMH otevírá nové výstavy *Jakub Jan Ryba a Vánoce ve starých českých kancionálech*. Galerii Moderna zdobí op-art *V. Vasarelyho*. 100. výročí narození *Josefa Lieslera* vzpomíná výstavou jeho malby a grafiky Galerie Millennium.

POSBÍRÁNÍ

Do *orchestrální akademie*, kterou Česká filharmonie založila na jaře letošního roku, bylo vybráno 20 mladých hudebníků (z toho 5 cizinců) ze 167 uchazečů. *Pomník Františka Palackého* od A. Suchardy slaví letos 100. výročí svého odhalení. Zajímavou vzpomínku na sochaře má jeho vnuk J. Sandtner: „Ten pomník vnímal dědeček jako svou životní tragédii. Usiloval o jeho umístění jinam,... na myslí měl dnešní Palachovo náměstí.“ ČRo spustil internetové vysílání *Rádia Junior*. Z bohaté nabídky rozhlasového archivu bude uvádět pohádky, básničky, říkadla i písničky. Na programu bude i původní tvorba zaměřená na různé věkové kategorie dětí. Adresa www.radiojunior.cz ve všední den od 6:30 do 21:00 (o víkendu od 8:00) nabídne *Webík* pro mladší děti, těm starším pak jsou určeny seriály a soutěže *Rádia Junior*.

Stáňa Wildová